

mangler altsaa 25 kg Fedtstof. Af Sukker brugte de i 1916 205 kg; nu faar de 96 kg; der mangler altsaa 109 kg eller mere end Halvdelen. Resultatet opgør han ved til Slutning at udtale: „Vi gaar stadig ned i Vægt, og Børnene, som før var tykke og fede, er nu tynde og magre. I Stedet for tidligere et Overskud af Velvære og Tilfredshed saa mærkes nu til Stadighed en paafaldende Træthed og Uoplagthed, baade naar det gælder aandeligt og legemligt Arbejde. Selv efter et forholdsvis ringe legemligt Arbejde mærkes en næsten sygelig Træthed og Modløshed“. Det var et Eksempel fra den Side af Befolkningen, som skal forsynes med de vigtigere Livsformødenheder.

I Landbrugskredse raader der ogsaa Bekymring, men det gælder navnlig de Udsigter, der er med Hensyn til Produktionens Opretholdelse, da Besætningernes Indskrænkning naturligvis maa give sig Udslag i mindre og mindre Frembringelse af Avlen ude paa Markerne som Følge af mindre Mængder af Gødning; dette er almindelig kendt, og herom vil Rigsdagen heller ikke være uvidende. En Række Møder er afholdte omkring i Landet; Resolutioner er vedtagne og sendte ind til Rigsdagen; man beder om at faa Kornloven ændret og om at faa Nedsættelse i Leveringerne. Jeg staar her med en Resolution i min Haand fra samtlige Sogneraadsformænd i Bjerre Herred Skyldkreds, som var samlede til et Møde i Horsens den 12. September; de udtaler, at det vil være en tvingende Nødvendighed, at Kornlovens Leveringspligt nedsættes, da Grundlaget for Landboernes Bedrift ellers ganske forrykkes. Jeg gør opmærksom paa, at denne Adresse ikke er noget politisk Aktstykke; der findes blandt disse Sogneraadsformænd Mænd tilhørende andre Partier end Venstre; der findes ogsaa Mænd, som tilhører det radikale Parti — jeg maa maaske sige: har i hvert Fald tilhørt det. Om de vil blive ved dermed, kan naturligvis være tvivlsomt.

Uroen i Landbruget skyldes vel nok de særdeles ugunstige Betingelser, som Kornloven byder Husdyrbruget. En lang Virksomhed, et energisk Arbejde fra indsigtfulde Mænd paa dette Omraade staar i Fare for at blive ødelagt, Jordens Ydeevne er aftagende og selvfølgelig i stigende Grad, efter som Tilførslerne udefra af Kunstgødning er utilstrækkelige. Følgen heraf bliver da en Nedsættelse af den dyriske Produktion, af Mælk, Smør og Flæsk. Nedgangen i Koantallet har allerede vist sig. Den var fra Vinteren

1917—18 til Vinteren 1918—19 12 pCt., og Nedgangen i den gennemsnitlige Mælkeydelse pr. Ko som Følge af den ganske utilstrækkelige Ernæring er 26 pCt.; man tør desværre regne med, at denne Nedgang procentvis vil øges. Thi det gaar vel an en enkelt Vinter at lade Malkekvæget nøjes med Halm og Roer, men skal dette gentage sig to Vintre i Rad, kan det godt betyde en Katastrofe. For Resten har vi fra sidste Vinter faaet Oplysninger om, at der er Kreaturer, der er døde af Sult.

Uroen og Utilfredsheden skyldes ogsaa dette, at man indenfor Landbrugskredse ikke forstaar, at det Kvantum kan være nødvendigt, som nu efter de sidste Oplysninger kan paaregnes at ville blive afgivet. Man plejer at regne med, at en normal Avl udgør 21 a 22 Mill. Tdr. Korn, og en Kornaflevering efter Kornlovens Maksimum, højst $7\frac{2}{3}$ Mill. hkg, udgør altsaa ca. $\frac{1}{3}$ heraf. Jeg tør forsikre det høje Ting, at hvis Kornafleveringen kunde blive fordelt saaledes, at ingen Landbruger kom til at aflevere mere end $\frac{1}{3}$ af sin Avl, var al Uro og al Utilfredshed forsvundet.

Det er dog tvivlsomt, om en normal Avl virkelig kan regnes at udgøre 21—22 Mill. Tønder. Grundlaget, paa hvilket dette Tal er fundet, er efter min Mening neppe saa solidt, at man tør bygge paa det, naar man skal foretage en Berægning over Landets Gennemsnitsavl, og det forekommer mig, at der burde rettes en Anmodning til Statistisk Departement om at underkaste dette Forhold en nøjere Prøvelse. Anmodningen kunde passende suppleres med en Opfordring til dette Departement om at finde et Grundlag for den kommende Kornlov, der var bedre end det, vi har haft hidtil, og jeg vil ikke anse en saadan Opgave for uløselig med de Kvalifikationer, som dette Departement utvivlsomt sidder inde med.

Jeg har i mine Udtalelser tidligere ikke lagt Skjul paa, at jeg var ikke saa lidt overrasket over, at en Skala som den i Kornlovens § 3 var fornøden; herefter skal der afleveres $5\frac{1}{2}$ hkg Korn pr. 1 000 Kr.s Jordværdi fra 4—30 000 Kr.s Jordværdi og $6\frac{1}{2}$ hkg pr. 1 000 Kr.s Jordværdi fra 30—100 000 Kr.s Jordværdi og 7 hkg pr. 1 000 Kr.s Jordværdi over 100 000 Kr.s Jordværdi. Jeg er derfor ikke overrasket over, at Revisionskommissionen nu er kommet til det Resultat, at Ligningen vil indbringe godt 9 Mill. hkg i Stedet for 7,65, idet man gør opmærksom paa, at dette skyldes en Fejl i Beregningsgrundlaget, den nemlig, at man kun har regnet med de egentlige